

การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมกรเข้ารับการรักษากภาวะเจ็บป่วยด้วยวิธีการทรงเจ้า
 กรณีศึกษาตำหนักเทพประสิทธิ์” เป็นการศึกษาเพื่อสะท้อนถึง รูปแบบและกระบวนการตัดสินใจรับ
 การรักษากภาวะความเจ็บป่วยด้วยวิธีการทรงเจ้า ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative
 Study) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และการ
 สัมภาษณ์ระดับเชิงลึก ที่กำหนดพื้นที่ประชากรตัวอย่างแบบเจาะจงที่ตำหนักเทพประสิทธิ์ โดยมี
 ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม 5 เดือน ระหว่างเดือนธันวาคม 2550 ถึงเดือนเมษายน
 2551

ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจเข้ารับการรักษาดด้วยวิธีการทรงเจ้าของกรณีศึกษาคือ เมื่อ
 เกิดความเจ็บป่วยแล้ว ทำการรักษาด้วยวิธีการทางแพทย์ตะวันตก แล้วความเจ็บป่วยนั้นไม่หาย
 หรือไม่ดีขึ้น จึงตัดสินใจใช้วิธีการอื่นๆ ร่วมด้วย และวิธีการรักษาดด้วยการทรงเจ้าจึงเป็นอีกทางเลือก
 หนึ่งของกรณีศึกษา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า ไม่เกิดผลที่เสียหายจากการรักษานี้ จึงมีพฤติกรรมกร
 แสวงหาการรักษาเยียวยา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกวิธีการรักษาอาการเจ็บป่วยด้วยการทรงเจ้า พบว่า ผู้ให้
 ข้อมูลเชื่อว่า (1) เชื่อว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของการรักษาความเจ็บป่วยของตน (2) ผู้แนะนำว่าการ
 รักษาด้วยวิธีการทรงเจ้าได้ผลดี (3) ความเชื่อ ความศรัทธา (4) เป็นวิธีการรักษาที่ง่ายต่อการเข้าถึง
 และ (5) ผลการรักษาเป็นที่พึงพอใจ นอกจากนี้ยังสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยและ
 ญาติได้ ฉะนั้นกล่าวได้ว่าการรักษากภาวะความเจ็บป่วยด้วยวิธีการทรงเจ้านั้นเป็นการรักษาที่เกิด
 จากความเชื่อและมีผลต่อจิตใจของผู้ป่วยและญาติเพราะสามารถอธิบายที่มาของโรคและความ
 เจ็บป่วยตามความเชื่อที่ผู้ป่วยและญาติมีอยู่

This study was a qualitative research which aimed 1) to study health seeking behaviour, and 2) to investigate the decision making in using the spiritual method of Lay therapy at Tepprasit School. Data were collected through observation, informal interview, and in-depth interview. The clients were the people who had Lay treatment (Lay people) at Tepprasit school, Bangrakam district in Phitsanulok province. The data collection was conducted in a period of 5 months, from December 2007 to April 2008.

Research findings revealed that Lay people (people under lay treatment) went to a traditional healer who did the treatment in a way of spiritual belief in case their illness still persisted after seeing a general practitioner. They tended to regard healthcare as physical, mental, and spiritual ways of taking care of health. Recommendations from peer network were one factor that made them decided to try the spiritual healing. The study also found that the decision making process of choosing a spiritual practitioner were influenced by religion belief, trust of treating resort, convenience of treatment access, as well as informal procedure, friendly care, and treating efficacy of a resort.

Moreover, the finding showed that people were quite content with the result of the spiritual healing as it tended to satisfy the need of patients and their relatives.

It can be concluded that spiritual treatment was a way of mind healing as it served their satisfaction and answered their doubt in the cause of their illness.